

گذری بر خوشنویسی

منتخب آثار:

اکبر صفائی
www.ketab.ir

تألیف و گردآوری:

اکبر صفائی

هفت خط

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران

سرشناسه : صفایی، اکبر، ۱۳۵۹ -
عنوان و نام پدیدآور : گذری بر خوشنویسی : منتخب آثار صابر صفایی/تالیف و گردآوری اکبر صفایی ؛
ویراستار سیده زهرا رحیمی.
مشخصات نشر : اردبیل: انتشارات هفت خط، ۱۳۹۹.
مشخصات ظاهری : ۶۴ص.
شابک : ۹۷۸-۶۲۲-۹۹۳۵-۰۰۰-۲
وضعیت فهرست نویسی : فیبا
موضوع : صفایی، اکبر، ۱۳۵۷ -
موضوع : Persian calligraphy -- Writing
موضوع : خوشنویسی -- Iran
موضوع : Calligraphy -- Iran
رده بندی کنگره : ۱۳۹۷ ص ۶ / NK۳۴۳۹
رده بندی دیویی : ۷۴۵/۶۱۹۹
شماره کتابشناسی ملی : ۵۲۲۵۱۸۹

گذری بر خوشنویسی، منتخب آثار صابر صفایی

تألیف و گردآوری: اکبر صفایی

ویراستار: سیده زهرا رحیمی

گرافیک: آیدین صفایی

چاپ: اول ۱۴۰۰

بهاء: ۹۵۰۰۰ تومان

تیراژ: ۱۰۰۰ جلد

لیتوگرافی، چاپ و صحافی: رسام

ناشر: هفت خط

آدرس: اردبیل: بازار امام حسین (ع) طبقه دوم، پلاک ۲۱

تلفن: ۰۴۵۳۳۳۶۰۵۷۰ همراه: ۰۹۱۴۳۵۱۵۹۳۰

مقدمه

خوش‌نویسی از هنرهای سنتی و اصیل ایرانی می‌باشد که بعد از ورود اسلام به ایران، از اهمیت زیادی برخوردار گردید و خوشنویسان در جهت تنوع و زیبایی آن تلاش فراوانی کرده و باعث شدند که انواع مختلف خطوط برای کاربردهای گوناگون به وجود آید. «اقلام سته» (خطوط شش‌گانه‌ی): «محقق، ریحان، نسخ، ثلث، توقیع، رقاع» به وسیله‌ی ابن مقله‌ی بیضاوی شیرازی که از وزرای ایرانی عباسیان در قرن چهارم ه.ق. بود، با همکاری برادرش، ابداع شد. از تلفیق و ترکیب خطوط مزبور خطوط متنوع دیگری نیز بوجود آمد که نمونه‌هایی از آن‌ها به همراه واضعشان ذکر می‌شود: خطوط «دیوانی و تعلیق» از مشتقات خطوط «رقاع و توقیع» هستند که به ترتیب در دولت عثمانی و صفوی کاربرد داشتند. خط «نستعلیق» از ترکیب خطوط «نسخ و تعلیق» به اهتمام میرعلی تبریزی در دوره‌ی تیموریان به وجود آمد. خط شکسته‌ی نستعلیق، آخرین خط ابداعی ایرانیان نیز به وسیله‌ی شفیعا با استفاده از خطوط تعلیق و نستعلیق ایجاد شد.

با گسترش و رواج صنعت چاپ از دوره‌ی قاجار به بعد و کم‌تر شدن فعالیت هنرمندان در عرصه‌ی کتابت و کتاب آرایی خطوط مختلف خوشنویسی که سابقه‌ی هزار ساله دارند به فراموشی سپرده شده و در حال منسوخ شدن هستند. در بخش اول کتاب حاضر، مطالبی به صورت مختصر در مورد شناخت خصوصیات خطوط خوشنویسی برای خوانندگان عزیز ارائه خواهد شد.